

เรื่อง

การสำรวจความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาที่พักสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้

: ความเห็นของกลุ่มพระสงฆ์ที่อาศัยอยู่ในที่พักสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้

ATTITUDE SURVEY ON BUDDHIST MONK RESIDENCES PROBLEM-SOLVING IN FOREST LAND

: OPINION OF BUDDHIST MONKS WHO LIVE IN FOREST LAND

โดย

นายสุทธิชัย ภูถาวรณ

นักวิชาการป่าไม้ 7 ว

ฝ่ายศาสนากับป่าไม้

ส่วนป่าชุมชน สำนักส่งเสริมการปลูกป่า

กรมป่าไม้

กรณีศึกษานี้ ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณงานพัฒนาป่าชุมชน

ประจำปี 2542

บทคัดย่อ

การสำรวจความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาที่พักสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ : ความเห็นของกลุ่มพระสงฆ์ที่อาศัยอยู่ในที่พักสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้เป็นการสำรวจความคิดเห็นของพระสงฆ์กลุ่มเป้าหมายต่อมาตรการและแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่พักสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2538 ดำเนินการในท้องที่ป่าไม้เขต ทั้ง 21 เขต ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์แล้วให้พระสงฆ์กรอกแบบสอบถามจนแล้วเสร็จ และส่งกลับมายังกรมป่าไม้ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,797 รูป

ผลการศึกษา พบว่า พระสงฆ์มีความรู้- ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อยู่ในระดับดี คือ ตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่า 9 ข้อขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 83.0 ส่วนที่ตอบคำถามได้ถูกต้องน้อยกว่า 9 ข้อ มีเพียงร้อยละ 17.0 เท่านั้น

กลุ่มพระสงฆ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่พักสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้โดยเห็นว่า ควรเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างพระสงฆ์ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และราษฎรในท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการช่วยอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ร่วมกันมากที่สุดถึงร้อยละ 69.9 รองลงมาคือ การเข้าไปใช้พื้นที่ป่าของพระสงฆ์ในเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ก่อนเข้าไปใช้ควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทราบทุกครั้ง และการที่พระสงฆ์เข้าไปอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ป่าไม้โดยมิได้ตัดไม้ทำลายป่าไม่น่าจะผิดกฎหมาย ในทางกลับกันจะเกิดประโยชน์ต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ โดยคิดเป็นร้อยละ 58.8 และ 55.6 ตามลำดับ การแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ซึ่งอาศัยอยู่ในที่พักสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ มีพระสงฆ์ไม่เห็นด้วยที่จะให้ใช้มาตรการผลักดันออกจากเขตป่าทันทีทุกราย ทุกกรณี ร้อยละ 44.3 ขณะที่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 38.2 ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาที่เปิดโอกาสให้ที่พักสงฆ์ที่มีอยู่แล้วในเขตป่าคงอยู่ได้โดยรวมโครงการส่งเสริมให้วัดหรือสำนักสงฆ์ช่วยงานด้านป่าไม้ของกรมป่าไม้ มีพระสงฆ์เห็นด้วย รวมทั้งเห็นด้วยอย่างยิ่ง มากถึงร้อยละ 88.7 ไม่เห็นด้วย รวมทั้งไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพียงร้อยละ 4.9 เท่านั้น

ดังนั้น ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ ต้องอาศัยการประสานความร่วมมือกันระหว่างพระสงฆ์ เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ และราษฎรในท้องถิ่น โดยการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกันเพื่อให้พระสงฆ์ (ที่ดี) สามารถอยู่และใช้พื้นที่ป่าไม้ได้ในรูปแบบที่เหมาะสมจึงน่าจะเป็นทางออกที่ดีและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้เช่นกัน